

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Grzegorz Pastuszko

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

w sprawie z protestu M.G.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej,

przy udziale Prokuratora Generalnego i Państwowej Komisji Wyborczej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 30 czerwca 2025 r.,

postanawia:

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Grzegorz Pastuszko

Joanna Lemańska

Mirosław Sadowski

UZASADNIENIE

M.G. (dalej także: „wnoszący protest”) pismem z 4 czerwca 2025 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego 26 czerwca 2025 r.) wniósł do Sądu Najwyższego protest wyborczy w związku z drugą turą wyborów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wnoszący protest zarzucił naruszenie konstytucyjnych zasad: tajności, bezpośredniości i równości głosowania do jakich doszło w Obwodowej Komisji Wyborczej w areszcie śledczym przy ul. [...] w S.

Prokurator Generalny pismem z dnia 30 czerwca 2025 r. wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Państwowa Komisja Wyborcza nie złożyła odpowiedzi na zobowiązanie Sądu Najwyższego wobec zajęcia stanowiska w niniejszej sprawie w określonym terminie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 323 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”), Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów, w postępowaniu nieprocesowym, i wydaje opinię w formie postanowienia w sprawie protestu.

Biorąc powyższe pod uwagę, w postępowaniu zainicjowanym protestem wyborczym, zastosowanie znajduje m.in. art. 511 § 1 k.p.c., zgodnie z którym wniosek o wszczęcie postępowania, powinien czynić zadość przepisom o pozwie. Regulujący te kwestie art. 187 § 1 k.p.c. stanowi zaś, że pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. Warunki te określone zostały w art. 126 k.p.c., zgodnie z którym każde pismo procesowe powinno zawierać: oznaczenie sądu, do którego pismo jest skierowane; imiona i nazwiska lub nazwy stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników; oznaczenie rodzaju pisma; osnovę wniosku lub oświadczenia; w przypadku gdy jest to konieczne do rozstrzygnięcia co do wniosku lub oświadczenia – wskazanie faktów, na których strona opiera swój wniosek lub oświadczenia, oraz wskazanie dowodu na wykazanie każdego z tych faktów; podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika; wymienienie załączników (§ 1). Gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie powinno zawierać m.in. oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy stron, oznaczenie miejsca i zamieszkania lub siedziby i adresy przedstawicieli ustawowych i pełnomocników stron oraz numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnoszącego pismo (§ 2). Niespełnienie przez podmiot wnoszący protest wymogów formalnych, skutkuje pozostawieniem protestu bez dalszego biegu.

W niniejszej sprawie wnoszący protest sformułował zarzuty, z których wynikałoby, że doszło do popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom,

określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów (art. 82 § 1 k.wyb.). Skarżący podniósł, że w opisanej przez niego sytuacji mogło dojść do nieprawidłowości dotyczących procedury głosowania, a polegających na naruszeniu zasady tajności głosowania. Nie przedstawił jednakże żadnych dowodów na poparcie swojego wniosku. Dodatkowo podnieść należy, że nie wskazał, iż ewentualne naruszenie przepisu dotyczyło oddanego przez niego głosu, ani nie określił, jaki miało to wpływ na wynik głosowania. Tym samym odniósł się jedynie do samej procedury związanej z kwestiami technicznymi dotyczącymi organizacji sposobu głosowania, co jednakże nie miało wpływu na jego głos.

Ponadto podkreślenia wymaga, iż aby protest mógł zostać rozpoznany, musi zawierać „wniosek o stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej”, tymczasem wnoszący protest nie wskazuje, że wnosi o unieważnienie wyników wyborów, a swój protest nazwał „protestem o ustalenie jaki wpływ na wynik wyborów miały nieprawidłowości do jakich doszło w Obwodowej Komisji Wyborczej w areszcie śledczym przy ul. [...] w S.”, a nie protestem przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W konsekwencji należy stwierdzić, że zachodzą nieusuwalne braki formalne, które wiążą się z koniecznością pozostawienia protestu bez dalszego biegu, bez wzywania do uzupełnienia braków (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2023 r., I NSW 11/23).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. orzekł jak w sentencji.

[r.g.]

